2024-43-RE

Causa 2024-43-RE

(Dolsa Font i Bringué Alonso c/ Principat d'Andorra)

Número de registre 276-2024. Recurs d'empara

Sentència del 18 d'octubre del 2024

BOPA núm. 119, del 30 d'octubre del 2024

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 27 de juny del 2024, per la representació processal dels Srs. Enric Dolsa Font i Jordina Bringué Alonso, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra la sentència del 13 de juny del 2024, dictada per la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia, en el marc del procediment urgent i preferent de l'article 41.1 de la Constitució, per una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció, "*en la seva vessant al dret a la defensa, a un tribunal imparcial, al procés degut i el dret al sufragi reconeguts en l'article 10 de la Constitució. Les anteriors resolucions judicials també es troben en directa i absoluta contradicció amb el dret de tota persona a que la seva causa sigui vista equitativament per un tribunal independent e imparcial establert per la llei, que decideixi, sigui controvèrsies sobre drets o obligacions de caràcter civil, de disposar del temps i de les facilitats necessàries per preparar la seva defensa establerts en els articles 6.1, 6.3 i 17 de la Convenció Europea per a la Salvaguarda dels Drets Humans i de les Llibertats Fonamentals de data 4 de novembre de 1.950 i l'article 3 del*

Protocol número 1 a la Convenció (Dret a eleccions lliures)", i, atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets esmentats, que anul·li les resolucions recaigudes en el procediment urgent i preferent esmentat, que es reconegui el dret dels recurrents "*a obtenir una resolució sobre el fons en el tema objecte del present recurs tot acordant-se la retroacció del procediment al moment en que es van produir aquestes vulneracions*";

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41.2, 98 c) i 102;

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítols primer i sisè;

Vist l'aute del Tribunal Constitucional del 12 de juliol del 2024 que va admetre a tràmit aquesta causa sense efectes suspensius;

Vist l'escrit d'al·legacions presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 20 d'agost del 2024, pel Ministeri Fiscal;

Vistes les conclusions formulades dintre de termini per la part recurrent i pel Ministeri Fiscal;

Escoltat l'informe del magistrat ponent, Sr. Joan Manel Abril Campoy;

1. Antecedents processals davant les jurisdiccions ordinàries

1.1. El 3 de gener del 2024, el Sr. Enric Dolsa Font i la Sra. Jordina Bringué Alonso, actuant en nom propi i en la seva qualitat de candidats elegits en la candidatura comunal "*Units per Ordino*" van presentar un escrit davant la Batllia en què formulaven una demanda de protecció de dret al sufragi, a tramitar pel procediment urgent i preferent, establert a l'article 41.1 de la Constitució, mitjançant la qual impugnaven la proclamació dels resultats electorals de les eleccions comunals del 17 de desembre del 2023, pel que feia als resultats de la parròquia d'Ordino.

1.2. El 8 de març del 2024, la Secció Civil 4 de la Batllia va dictar una sentència que desestimava aquesta demanda.

1.3. La representació processal dels recurrents va presentar un recurs d'apel·lació contra aquesta decisió, i, el 13 de juny del 2024, la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia va dictar una sentència mitjançant la qual desestimava aquest recurs.

1.4. El 27 de juny del 2024, la representació processal dels Srs. Enric Dolsa Font i Jordina Bringué Alonso va interposar un recurs d'empara contra la sentència del 13 de juny del 2024, dictada per la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia, en el marc del procediment urgent i preferent de l'article 41.1 de la Constitució, per una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció, en els seus vessants dels drets a la defensa, a un tribunal imparcial, a un procés degut, reconeguts en l'article 10 de la Constitució, així com al dret al sufragi.

2. Argumentació jurídica

2.1. Argumentació dels recurrents

- La part recurrent exposa que, a l'igual que va succeir en les eleccions generals, en les darreres eleccions comunals del 17 de desembre del 2023 tampoc es va garantir la inviolabilitat de tots i cadascun dels vots judicials i dels vots per correu. Assenyala que en el moment del dipòsit dels vots no es va constatar la presència de cap batlle, ni els vots es van dipositar en una urna especial fins al dia de la jornada electoral. Entén que les greus irregularitats ja denunciades anteriorment i ara, de nou, mitjançant aquest recurs d'empara vulneren l'article 24 de la Constitució i, per extensió, l'article 3 del Protocol Addicional al Conveni per a la salvaguarda dels drets humans i de les llibertats

fonamentals.

- Al·lega que l'argumentació nuclear d'aquest recurs d'empara rau en la inviolabilitat dels vots judicials, a l'igual que en l'anterior recurs d'empara presentat i desestimat per aquest Tribunal Constitucional, atès que durant les darreres eleccions comunals a Ordino, 456 vots judicials representen un 33% del total del vot escrutat, de manera que no es tractaria de simples irregularitats, sinó d'irregularitats greus.

- Sustenta que qualsevol resolució judicial que justifiqui el protocol de guarda i custòdia dels vots judicials xoca amb l'article 44.1 de la Llei 44/2022, qualificada del règim electoral i del referèndum que preveu el dipòsit dels sobres en una urna i fer-ho en capses comporta un trencament de la cadena de custòdia. La part recurrent es pregunta per quin motiu no es va preveure que els vots judicials es dipositessin en urnes transparents i precintades.

- Si el vot judicial -tal com declara la Sala Administrativa- és un dipòsit judicial, s'ha de reprotxar al legislador una manca de previsió per modificar l'opció de vot abans de la jornada electoral. Insisteix en què el batlle assumeix una obligació directa i personal de guarda i custòdia dels vots, sense que sigui possible cap interpretació judicial, atès que condueix a l'arbitrarietat i que la responsabilitat dels batlles i magistrats és personal i directa -articles 91.2 i 92 de la Constitució i articles 10 i 76 de la Llei qualificada de la Justícia.

- També assenyala que s'ha operat una clara inversió de la càrrega de la prova, ja que és el Consell Superior de la Justícia aquell que hagués hagut de demostrar el respecte escrupolós del protocol de guarda i custòdia. El refús de practicar les proves sol·licitades tant per l'aute del 15 de febrer del 2024 com per la sentència de primera instància del 8 de març del 2024, així com per la sentència de la Sala Administrativa del 13 de juny del 2024 suposa una conculcació dels drets a la jurisdicció i al procés degut, atès que s'infringeix la igualtat d'armes processals.

- Destaca que si bé aquesta part havia presentat una petició d'inhibició de la batlle d'instància, perquè era l'esposa d'un membre de la Junta Electoral, i que la Sala Administrativa va considerar que la recusació no s'havia formulat adequadament, considera que conforme a l'article 73 de la Llei qualificada de la Justícia, els batlles i els magistrats tenen una obligació automàtica d'abstenir-se si concorre una de les causes legals.

- Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets esmentats, que anul·li les resolucions recaigudes en el procediment urgent i preferent esmentat, que es reconegui el seu dret "*a obtenir una resolució sobre el fons en el tema objecte del present recurs tot acordant-se la retroacció del procediment al moment en que es van*

produir aquestes vulneracions".

2.2. Argumentació de la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia

- La Sala Administrativa determina, a diferència de la resolució judicial d'instància, que els recurrents sí gaudien de legitimació activa per impugnar el resultat electoral de la parròquia d'Ordino.

- Respecte de la recusació, assenyala que es va constatar que els recurrents no la van plantejar en deguda forma, sinó que es van limitar a sol·licitar que la batlle s'inhibís. En tot cas, es va tramitar com a una recusació i va ser desestimada mitjançant un aute de la Batllia del 29 de gener del 2024, no recorregut i, per tant, consentit. Fins i tot, tampoc concorre la causa de recusació -interès directe o indirecte- ja que no s'impugna cap resolució de la Junta Electoral i, a més, el familiar de la batlle no va participar en la recomanació 11/23.

- Considera que correspon acreditar les irregularitats substancials del procés electoral a la persona que les invoca i no hi ha cap inversió de la càrrega de la prova, sense que s'hagi provat, ni tan sols de manera indiciària, la vulneració de la integritat del vot. La prova practicada ha descrit el procediment en la tramitació del vot per dipòsit judicial i les mesures per garantir la inviolabilitat del sufragi. Així, es va declarar que la prova proposada, consistent en les gravacions dels llocs on es va desenvolupar el vot per dipòsit judicial, era impossible o bé innecessària i desproporcionada, ja que afectava en excés a la intimitat de les persones.

- Seguidament, estableix que s'ha de recordar el caire secret del sufragi -article 1 de la Llei 44/2022, del 12 de desembre, qualificada del règim electoral i del referèndum- i la demanda parteix de la consideració que un total de 199 electors havien votat a favor de la candidatura dels recurrents. Es tracta, per tant, d'una mera especulació.

- Pel que fa a la participació dels batlles, aquesta qüestió ja va ser analitzada en la sentència del 30 de juny del 2023 de la mateixa Sala. La part recurrent confon competència i responsabilitat. En relació amb la competència dels batlles, no es pot interpretar l'article 34 de la Llei 44/2022 esmentada en el sentit d'exigir la presència immediata del batlle, sinó que cal interpretar que el dipòsit s'efectua sota la seva organització, supervisió i control. I aquesta mateixa interpretació és l'emprada per l'Oficina per a les Institucions Democràtiques i els Drets Humans de l'Organització per a la Seguretat i la Cooperació a Europa (ODIHR-OSCE). A més, el Decret 57/2023, de l'1 de febrer contempla a la Batllia com a institució i que la modalitat de vot per dipòsit judicial és supervisada i dirigida pels batlles.

- Per aquests motius, la Sala Administrativa desestima el recurs d'apel·lació interposat pels recurrents.

2.3. Argumentació del Ministeri Fiscal

- El Ministeri Fiscal sol·licita la desestimació del recurs d'empara fonamentant-se en els arguments següents:

1) Primerament respon a unes qüestions prèvies generals, relatives a l'objectiu del recurs d'empara i al moment escollit pels recurrents per instar un procediment urgent i preferent. Considera que els recurrents pretenen que el Tribunal Constitucional actuï com a una tercera instància pronunciant-se sobre qüestions de legalitat ordinària, com la interpretació de la Llei 44/2022, del 12 de desembre, de text consolidat qualificada del règim electoral i del referèndum, ja que discrepen amb les resolucions judicials dictades per la jurisdicció ordinària, quan aquestes no poden ser qualificades d'absurdes, d'arbitràries o de mancades de tota lògica, ja que, segons el seu parer, estan a bastament fonamentades en fet i en dret sobre la base d'arguments lògics, coherents i sistemàtics.

També considera que no s'ha produït cap vulneració del dret al sufragi, perquè si els recurrents tenien sospites que el procés electoral s'estava desenvolupant de forma il·legal o estava vulnerant els seus drets, havien d'haver-lo impugnat el més aviat possible i no després de la proclamació dels resultats quan van saber que aquests eren desfavorables per a la seva candidatura.

2) Quant a l'eventual vulneració del dret a la jurisdicció derivada de la no abstenció o recusació de la batlle de primera instància, no es va optar per la via adequada per discutir la incompatibilitat de la batlle i, en no haver esgotat les vies internes, no és procedent invocar-la ara davant aquest Tribunal Constitucional. El Ministeri Fiscal insisteix que els recurrents mai han exposat en què consisteix l'interès directe o indirecte en el plet per part de la batlle, ja que els recurrents van fer una consulta amb posterioritat a les eleccions a la Junta Electoral, sobre si l'obligació de conservar les paperetes era extensible als sobres de dipòsit del vot judicial que va ser resposta, en forma de recomanació pels membres de la Junta, i el marit de la batlle recusada no va participar en la seva adopció. No concorre, per tant, cap causa d'abstenció per la qual la batlle que conegué aquest assumpte en primera instància s'hagués hagut d'abstenir.

3) Quant a la vulneració del dret a la jurisdicció derivada de la denegació de les proves proposades

en el marc del procediment urgent i preferent, analitza una a una la denegació de les diferents proves proposades i conclou que totes les proves denegades per la Batllia i per la Sala Administrativa ho van ser sobre la base d'una fonamentació jurídica i fàctica expressa i racional, sent els raonaments emprats per motivar la referida denegació completament lògics, sense que les resolucions adoptades al respecte per la jurisdicció ordinària puguin ser qualificades d'arbitràries, d'absurdes i d'il·lògiques o de contràries a la *communis opinio* o al sentit unànime de la comunitat jurídica. No s'ha produït, doncs, cap vulneració del dret a la jurisdicció.

4) Quant a la vulneració del dret a la jurisdicció pel fet d'imposar als demandants la càrrega de la prova d'allò que s'al·lega, considera que corresponia als recurrents la càrrega de la prova dels fets que sostenien la seva pretensió, especialment davant una al·legació tan greu com la de frau "*massiu*" en els resultats electorals i no l'aportació de meres suposicions mancades de fonament. Afegeix que es van aplicar les regles legals ordinàries específiques i les normes processals generals al cas concret, i no es pot obligar a la part demandada a provar un fet negatiu o convertir un procediment urgent i preferent en un procés d'auditoria per a la cerca d'eventuals anomalies en el procés electoral sobre les quals no existeix cap sospita, ni element, ni tan sols indiciari que les suggereixi.

5) Respecte de la vulneració del dret al sufragi actiu, exposa que l'article 24 de la Constitució és un dret fonamental de configuració legal i que la forma com s'ha d'exercir el dret de vot es conté a la Llei 44/2022, del 12 de desembre, del text consolidat qualificada del règim electoral i del referèndum. Manifesta que la Sala Administrativa sosté que el dipòsit judicial del vot es troba sota l'organització, la supervisió i el control dels batlles, la qual cosa significa que no cal la seva presència personal, sinó que aquests són assistits pel personal judicial. Aquesta interpretació, no compartida pels recurrents, no es pot titllar d'il·lògica, de contrària a la raó o d'inversemblant, de manera que segons el cànon de constitucionalitat relatiu a l'aplicació i a la interpretació de les normes aplicables, no s'ha vulnerat el dret al sufragi al·legat.

- Per aquests motius, el Ministeri Fiscal demana al Tribunal Constitucional que desestimi aquest recurs d'empara per no haver-se produït cap vulneració dels drets fonamentals al·legats.

3. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

3.1. El recurs d'empara no converteix el Tribunal Constitucional en una tercera instància ni en un tribunal suprem; l'únic objecte del recurs d'empara és el de verificar que les decisions impugnades estiguin motivades i es fonamentin en un raonament jurídic que no sigui il·lògic ni absurd i no

vulnerin cap dels drets protegits per l'article 10 de la Constitució.

3.2. Aquest recurs d'empara es fonamenta en la pretesa vulneració de l'article 24 de la Constitució en les eleccions comunals de la parròquia d'Ordino, així com, segons el parer dels recurrents, també va succeir en les eleccions generals. Respecte d'aquestes darreres, aquest Tribunal va tenir ocasió de resoldre el recurs d'empara formulat i que va donar lloc a la sentència del 20 de novembre del 2023 (causa 2023-51-RE), alhora que en altres eventuals infraccions del dret a un tribunal imparcial i del refús de les proves sol·licitades residenciades en l'article 10 de la Constitució que conculcarien el dret a la jurisdicció.

3.3. Aquest Tribunal Constitucional en la sentència del 20 de novembre del 2023 ja va posar de manifest que l'article 24 de la Constitució determina que "*Tots els andorrans majors d'edat, en ple ús dels seus drets, gaudeixen del dret de sufragi*". La part recurrent considera que el seu dret de sufragi actiu ha estat vulnerat pel fet que no s'ha respectat la cadena de custòdia del vot dipositat judicialment.

Aquest Tribunal Constitucional, en la seva sentència del 3 de febrer del 2012 (causa 2011-31-RE) va manifestar, en primer terme, que el dret contingut a l'article 24 de la Constitució és un dret de configuració legal, de manera que esdevé necessari que el legislador reguli el procediment i les condicions d'exercici d'aquest dret, sempre amb respecte al seu contingut constitucional intrínsec. I, en segon terme, que com s'indica en el fonament de dret segon de la sentència esmentada: "*Aquest segon vessant del dret d'accés als càrrecs públics de l'article 25 es fa palès sobretot quan se l'interpreta conjuntament amb el dret de sufragi de l'article 24, també invocat pels recurrents, i això no només quan se l'interpreta conjuntament amb el dret dels candidats a accedir als càrrecs públics -com fan els recurrents-, sinó també i molt especialment quan se l'interpreta conjuntament amb el dret al sufragi actiu -el dels electors, en el cas de les eleccions. Del conjunt d'aquests drets sorgeix, pel que aquí interessa, l'exigència que a l'hora d'establir i aplicar els requisits per accedir als càrrecs públics i, més en general, a l'hora d'establir els diversos elements que conformen els sistemes electorals, no es desfiguri de tal manera la correlació entre la voluntat del cos electoral i la proclamació dels candidats, que es pugui posar en perill o es desvirtuï el principi de representació política que vincula els elegits amb el conjunt dels electors*".

En aquest sentit, la sentència del 10 de juliol del 2020 del Tribunal Europeu dels Drets Humans (Mugemangango c/ Bèlgica) sustenta, en la línia d'allò que s'ha exposat, que "*72. Un simple error o irregularitat en el procés electoral no significaria per se l'arbitrarietat de les eleccions, si s'acomplissin els principis generals d'igualtat, de transparència, d'imparcialitat i d'independència en l'organització i la gestió de les eleccions (veg. Davydov i d'altres, citat anteriorment, § 287). El concepte d'eleccions lliures es posaria en risc només si existissin proves d'incompliments processals capaços de frustrar la lliure expressió de l'opinió de la població, i quan aquestes denúncies no rebessin un examen efectiu a nivell nacional (ibíd., §§ 283-88)*", i que "*78. El Tribunal reitera, no obstant això, que el concepte d'eleccions lliures es posaria en risc només si existissin proves d'incompliments processals capaços de frustrar la lliure expressió de l'opinió de les persones, i on es rebessin denúncies per*

aquests incompliments i no s'hagués realitzat cap investigació efectiva a nivell nacional (veg. el paràgraf 72 supra)".

3.4. En primer terme, el recurs d'empara al·lega que l'argumentació nuclear rau en la inviolabilitat dels vots judicials, a l'igual que en l'anterior recurs d'empara presentat i desestimat per aquest Tribunal Constitucional, atès que durant les darreres eleccions comunals a Ordino, 456 vots judicials representen un 33% del total del vot escrutat, de manera que no es tractaria de simples irregularitats, sinó d'irregularitats greus. Manté que qualsevol resolució judicial que justifiqui el protocol de guarda i custòdia dels vots judicials xoca amb l'article 44.1 de la Llei 44/2022, qualificada del règim electoral i del referèndum que preveu el dipòsit dels sobres en una urna i fer-ho en capses comporta un trencament de la cadena de custòdia. I, la part recurrent es pregunta per quin motiu no es va preveure que els vots judicials es dipositessin en urnes transparents i precintades.

La sentència de la Sala Administrativa, fonamentant-se en una argumentació que resulta lògica i raonable, manifesta que la càrrega de la prova de les eventuals irregularitats ha de ser acreditada per la part recurrent. I en aquest sentit, declara que no s'ha provat cap infracció del protocol, alhora que el recurs es basa en una mera especulació, com és el coneixement dels vots obtinguts per la candidatura dels recurrents, quan el vot és secret.

No obstant això, existeixen dues qüestions que han de ser abordades amb detall: la primera, la infracció denunciada pels recurrents relativa a la no existència d'urnes transparents i, la segona, la desestimació de les proves sol·licitades.

3.5. La sentència de la Sala Administrativa recull el procediment previst en el protocol de conformitat amb la prova practicada. Així, el vot per dipòsit judicial consisteix en la introducció del sobre amb la papereta escollida dins d'un altre sobre més gran, signat per l'elector. Posteriorment, els sobres es classifiquen en locals amb videovigilància i es dipositen en una caixa forta situada en un recinte tancat. La nit anterior a la jornada electoral, les caixes amb els sobres són traslladades a la sala de peces de convicció, dotada amb accés biomètric.

La part recurrent insisteix que el protocol de guarda i custòdia dels vots judicials xoca amb l'article 44.1 de la Llei 44/2022, qualificada del règim electoral i del referèndum que preveu el dipòsit dels sobres en una urna i fer-ho en capses comporta un trencament de la cadena de custòdia. I, també es demana per quin motiu no es va preveure que els vots judicials es dipositessin en urnes transparents i precintades.

Aquest argument no pot prosperar, perquè l'article 44.1 de la Llei 44/2022 esmentada preveu el dipòsit del vot a les urnes en cas que es voti en el col·legi electoral. En canvi, quan el vot s'efectua

per dipòsit judicial -article 34- la custòdia dels vots correspon als batlles, els quals reben els sobres amb els vots de l'elector mateix. Aquests s'han d'introduir a les urnes a l'inici de la jornada electoral. Consegüentment, l'existència de les urnes es preveu per a la jornada electoral, però no per a la guarda i custòdia dels vots per dipòsit judicial. Aleshores, la determinació d'un protocol que garanteix sobradament la integritat i la inviolabilitat del vot mentre esdevé custodiat pels batlles -com ha estat descrit- no requereix necessàriament l'existència d'urnes per a la seva custòdia i, per tant, no hi ha hagut cap vulneració de l'article 24 de la Constitució.

3.6. Respecte de la petició de proves, l'aute de la Sala Administrativa del 30 d'abril del 2024 recull que a la instància ja es van admetre els apartats 1 i 4 de la prova altra documental pública. En canvi, la denegació dels apartats 2, 3 i 5 de l'altra documental pública i de la inspecció ocular es va motivar de manera raonable i lògica i es va proporcionar als recurrents els motius pels quals part de la prova no era admesa. Així, la informació de la identitat dels batlles era innecessària, atès que ja constava en l'informe emès pel president de la Batllia que descrivia el protocol de custòdia i les persones que tenien accés als llocs del dipòsit. Les gravacions de la Seu de la Justícia o d'alguna de les seves dependències no s'adequa als criteris d'utilitat, de necessitat i de proporcionalitat, establerts a l'article 174 del Codi de procediment civil i reiterarien dades que ja consten en l'informe abans emès i, a més, atemptarien contra el dret a la imatge de terceres persones. I, finalment, pel que fa a l'aportació dels 456 vots emesos per dipòsit judicial i dels seus sobres corresponents, no és possible, les paperetes, perquè no són distingibles dels altres un cop introduïdes a l'urna el dia de les eleccions, i, els sobres, perquè no es conserven.

Aquests arguments emprats per la Sala Administrativa per a la desestimació de la prova sol·licitada s'acomoden al cànon de constitucionalitat del deure de motivació (article 10 de la Constitució) i esdevenen plenament lògics, raonables i versemblants.

3.7. La part recurrent també afirma -com ja va fer en la causa 2023-51-RE- que el batlle assumeix una obligació directa i personal de guarda i custòdia dels vots, sense que sigui possible cap interpretació judicial, atès que condueix a l'arbitrarietat i que la responsabilitat dels batlles i magistrats és personal i directa -articles 91.2 i 92 de la Constitució i articles 10 i 76 de la Llei qualificada de la Justícia.

La interpretació que efectua la Sala Administrativa dels apartats 2 i 3 de l'article 34 de la Llei 44/2022, del 12 de desembre, que es refereix al dipòsit del vot davant del batlle, no compartida pels recurrents, no es pot titllar d'il·lògica, de contrària a la raó ni d'inversemblant, de manera que segons el cànon de constitucionalitat relatiu a l'aplicació i a la interpretació de les normes aplicables, el motiu de recurs també ha de ser refusat.

En efecte, la jurisdicció ordinària sosté, a diferència dels recurrents que exigeixen la supervisió personal i presencial del batlle, que el dipòsit judicial del vot es troba sota l'organització, la supervisió

i el control dels batlles, la qual cosa significa que no cal la seva presència personal, sinó que aquests són assistits pel personal judicial. I aquesta interpretació és coincident amb la regulació europea, que refereix aquesta modalitat com la d'administrar el vot judicial.

3.8. I, en darrer terme, la part recurrent afirma que s'ha produït la vulneració del dret a un tribunal imparcial, previst a l'article 10.1 de la Constitució, ja que si bé aquesta part havia presentat una petició d'inhibició de la batlle d'instància, perquè era l'esposa d'un membre de la Junta Electoral, i que la Sala Administrativa va considerar que la recusació no s'havia formulat adequadament, considera que conforme a l'article 73 de la Llei qualificada de la Justícia, els batlles i els magistrats tenen una obligació automàtica d'abstenir-se si concorre una de les causes legals.

Tampoc aquest motiu pot reeixir. En efecte, la part recurrent no va plantejar adequadament la recusació, sinó que va convidar a la batlle a inhibir-se del coneixement de la causa. No obstant això, la pretensió va ser tramitada com a una recusació i resolta mitjançant un aute de la Batllia del 29 de gener del 2024, que no va ser recorregut i, per tant, va ser consentit. Però, tot i això, que seria suficient per desestimar el motiu del recurs, la Sala Administrativa mateixa va analitzar la pretesa causa de recusació i va concloure que no es podia apreciar cap interès directe o indirecte de la batlle en l'afer, ja que no s'impugnava cap resolució de la Junta Electoral -de la qual formava part el familiar de la batlle- i la recomanació 11/23 de la Junta va ser emesa sense la participació d'aquest.

En definitiva, d'allò que s'ha exposat cal concloure que no ha concorregut cap vulneració del dret a un tribunal imparcial, establert a l'article 10 de la Constitució que en el seu primer apartat declara que "*1. Es reconeix el dret a la jurisdicció, a obtenir d'aquesta una decisió fonamentada en Dret, i a un procés degut, substanciat per un tribunal imparcial predeterminat per la llei*"; ni a l'article 6 del Conveni per a la salvaguarda dels drets humans i de les llibertats fonamentals.

3.9. Les consideracions anteriorment exposades justifiquen la desestimació de tots els motius que integren el recurs d'empara i, per tant, la desestimació d'aquest en la seva integritat, la qual cosa comporta la imposició de les costes processals a la part recurrent (arg. article 92.4 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional).

Decisió:

En atenció a tot això que s'ha exposat, el Tribunal Constitucional, per l'autoritat que li confereix la

Constitució del Principat d'Andorra,

Ha decidit:

1. Desestimar el recurs d'empara interposat per la representació processal dels Srs. Enric Dolsa Font i Jordina Bringué Alonso contra la sentència del 13 de juny del 2024, dictada per la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia, en el marc del procediment urgent i preferent de l'article 41.1 de la Constitució.

2. Declarar que no s'ha vulnerat el dret de sufragi, reconegut a l'article 24 de la Constitució; ni els drets a un procés degut, a la defensa i a un tribunal imparcial, reconeguts a l'article 10 de la Constitució.

3. Imposar als recurrents les costes processals derivades de la desestimació del seu recurs.

4. Publicar aquesta sentència, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

I així, per aquesta sentència nostra, que ha de ser notificada a la representació processal dels recurrents, al president de la Batllia, al president del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal, ho pronunciem, manem i signem a Andorra la Vella, el 18 d'octubre del 2024.

Joan Manel Abril Campoy

President

Josep-D. Guàrdia Canela

Magistrat

Jean-Yves Caullet

Magistrat